

Læringsverkstedet

BARNEHAGER

ÅRSPLAN 2019-20

Læringsverkstedet
Solhellinga

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

Velkommen til Læringsverkstedet Solhellinga.....	4
Barnehagen vår	4
Visjon.....	5
Våre verdier	5
Barnehagens formål og innhold.....	6
Læringsverkstedets pedagogiske konsept	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Lekende læring, samspill og mestring.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Læringsverkstedets satsningsområde.....	10
Barnehagens satsingsområde 2019- 2020.....	11
Barns medvirkning	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Samarbeid mellom barnehage og foreldre	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer	12
Overganger	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Vår pedagogiske virksomhet.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Våre arbeidsmåter	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Barnehagens arbeid med fagområdene.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Et godt måltid	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Tilrettelegging	21
Bakgrunnsdokumenter	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Velkommen til Læringsverkstedet SOLHELLINGA

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag jobber vi for at hvert enkelt barn skal få utvikle seg til å bli den beste utgaven av seg selv.

Barnehagen vår

Læringsverkstedet Solhellinga ligger i et boligområde med kort avstand til skog og mark. Barnehagen åpnet i 2007. Barnehagen har en stabil personalgruppe og et godt faglig miljø, med god pedagogdekning.

Barnehagen har plass til 78 barn, fordelt på to avdelinger for barn fra 0-3 år og to avdelinger for barn fra 3-6 år.

Vi har motorikkrom hvor barna kan utfolde sin motoriske sans, leke og ha det gøy. Vi har matte- og språkrom, hjerterom og kreativt verksted, der det er aktiviteter og materiell som baseres på rammeplanens fagområder.

Vi i Læringsverkstedet Solhellinga jobber med det mest verdifulle i verden, og vi skal bidra til at barna får utvikle seg til å bli den beste utgaven av seg selv.

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:

<https://laringsverkstedet.no>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål).

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Våre verdier

Vi skal være «**Leken og ambisiøs**». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «**Raus og tydelig**». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- **Demokrati**

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og få delta.

- **Mangfold og gjensidig respekt**

Barn skal oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagen skal gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskapet.

- **Likestilling og likeverd**

Barnehagen bidrar i danningen av barnas verdier og holdninger. Vi har fokus på at barn skal møtes som likeverdige individer, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet, kultur, sosial status, språk og religion. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

- **Bærekraftig utvikling**

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barnets evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

▪ Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnets trivsel, livsglede, mestring og følelsen av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal gi barna utfordringer i et trygt miljø, og gi barn muligheter til å prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål, 3. ledd).

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Omsorg I våre barnehager skal barn oppleve at de blir ivaretatt på en omsorgsfull og varm måte. De skal møtes av lyttende og engasjerte voksne som viser nærhet og engasjement. Omsorg har en egen-verdi og er nært knyttet til trygghet, oppdragelse og helse som preger hele barnehagedagen i Læringsverkstedet Solhellinga. Dette ivaretas hos oss ved at:

- ♥ Vi møter barna med smil og øyekontakt.
- ♥ Vi er tilstedeværende, empatiske og lyttende voksne.
- ♥ Vi tar barna på alvor.
- ♥ Vi tar individuelle hensyn.
- ♥ Vi har forståelse for at barna har ulike behov for omsorg og nærhet.

Lek Barn leker for lekens egen del. I lek uttrykker barn seg, og får nye erfaringer sammen med andre. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Leken skal være den dominerende pedagogiske aktiviteten i barnehagen. Vi legger til rette for allsidig lek og varierte aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Barn skal erfare at lek og læring er morsomt. Dette ivaretas hos oss ved at:

- ♥ Vi anerkjenner barnas lek
- ♥ Vi legger til rette for ulike typer lek, eks rollelek, regellek, konstruksjonslek.
- ♥ Vi anerkjenner at barna bruker leken som en arena for å uttrykke tanker, følelser og behov.
- ♥ Vi har aktive voksne som er tilstede, tilgjengelige og støttende i barnas lek.

Læring Barn erfarer og lærer i alt de gjør av lek og aktiviteter, både egeninitiert og planlagte voksenstyrte aktiviteter. I våre barnehager legger vi vekt på at barna skal få brukt hele seg og oppleve gleden ved mestring. Barn er forskjellige og lærer på ulike måter. Vi legger til rette for allsidig læring hvor barna får bruke hele seg med kropp og sanseapparat. Vårt motto er «La ikke barna være passive mottakere, men aktive deltakere». Dette ivaretas hos oss ved at: Vi ivaretar barnas interesser, alder og forutsetninger når vi legger til rette for et stimulerende, allsidig og godt lekemiljø.

- ♥ Vi bruker en leken tilnærming til læring.
- ♥ Vi legger til rette for at barna skal både utfordres og oppleve mestring.
- ♥ Vi er bevisste voksne som er lydhøre og undrer oss sammen med barna.

Danning Danning er for hvert menneske en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning legges grunnlaget for allsidig utvikling. Barna skal erfare at de er en del av fellesskapet, og oppleve at egne og andres bidrag til fellesskapet oppleves som noe positivt. Barna skal utvikle trygghet på seg selv og egen identitet. Dette ivaretas hos oss ved at:

- ♥ Vi bruker hjerteprogrammet aktivt.
- ♥ Vi gir barna felles opplevelser.
- ♥ Vi legger til rette for at hvert enkelt barn skal få utfordringer og muligheter til å utvikle sine kunnskaper og ferdigheter, og gi de støtte til å handle etisk og omsorgsfullt overfor andre.

Vennskap og fellesskap Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Dette kommer til syne hos oss ved at:

- ♥ Vi støtter barnas initiativ til samspill når de etablerer og videreutvikler vennskap.
- ♥ Vi snakker med barna om hvordan vi skal være mot hverandre.
- ♥ Vi hjelper barna til å lære seg å ta andres perspektiv og kunne reflektere over egne og andres følelser.
- ♥ Vi støtter barna i å sette egne grenser, lære seg å forstå andres grenser og finne løsninger på konflikter de havner i.
- ♥ Vi jobber aktivt mot mobbing, og Læringsverkstedet har sin egen handlingsplan mot dette.

Kommunikasjon og språk Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling. Hos oss kommer dette til syne ved at:

- ♥ Vi setter ord på opplevelser, følelser, inntrykk og bekrefter barnas uttrykk. Samt er gode språklige rollemodeller.
- ♥ Vi oppfordrer barna til å bruke det verbale språket og ordforrådet sitt, og inviterer dem inn i samtaler.
- ♥ Vi følger med på barnas kommunikasjon og språk, og fanger opp de barna som har ulike former for kommunikasjonsvansker, er lite språklige aktive eller har sen språkutvikling.
- ♥ Vi forsterker og visualiserer gjennom bruk av symboler, bilder og konkrete. I varierende grad.

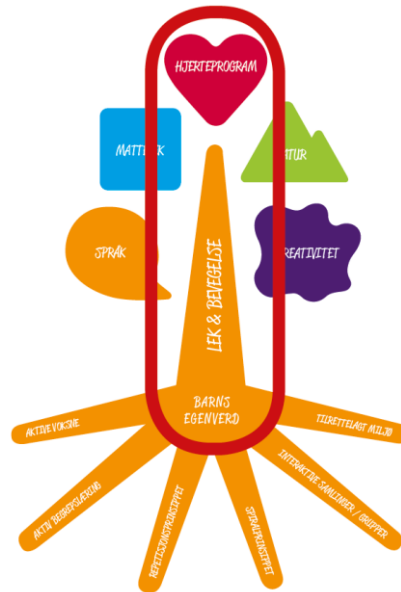
- ♥ Vi bidrar til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen og støtter flerspråklige barn i å bruke sitt eget morsmål.
- ♥ Vi fortsetter å oppmuntre til lesing hjemme og i barnehagen gjennom vårt eget bibliotek.

Læringsverkstedets pedagogiske konsept

Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Læringsverkstedet har utviklet et pedagogisk konsept som ivaretar dette perspektivet. Med **Hjerteprogrammet** og **Lekende læring, samspill og mestring**, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2005) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver.

Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. For oss handler det om å gi barn rom, i både i fysisk og psykisk forstand, for å uttrykke seg sammen med andre. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Lekende læring, samspill og mestring

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

I Solhellinga skal vi introdusere barna for ulike typer lek og være støttende voksne i samspill og tilrettelegging av leken. Dette gjør vi ved at:

- ♥ Vi legger til rette for ulike typer lek, eks rollelek, regellek, konstruksjonslek
- ♥ Vi ivaretar barnas interesser, alder og forutsetninger når vi legger til rette for lek og lekesoner.
- ♥ Vi bruker leken som en arena for å uttrykke tanker, følelser, ønsker og relasjonsbygging. Dette forutsetter aktive, støttende og tilgjengelige voksne.
- ♥ Vi er voksne som ikke bare er tilstede, men som deltar aktivt der hvor barna er og som skaper trygge og varierte rammer for lek.
- ♥ Vi utforsker og finner morsomme måter å leke på, både inne og ute.

Lek og vennskap, opplevelsen av å være en del av et fellesskap er viktig for alle barn. Vennsapsforhold er en beskyttende faktor i forhold til mobbing, det er derfor viktig å ha fokus på lek og vennsapsrelasjoner.

Læringsverkstedets satsningsområde

Relasjonskompetanse: Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Vi skal skape en barnehage det stråler av!

Barnehagens satsingsområde 2019 - 2020

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barna egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Hovedmål: Alle barn i Solhellinga skal oppleve et rikt og variert lekemiljø hver eneste dag, og oppleve seg betydningsfulle i fellesskapet.

Tiltak:

- ♥ Personalet skal være aktive tilretteleggere og være tilstede og tilgjengelige for barna i deres lek.
- ♥ Personalet skal aktivt bruke smågruppemetodikk for å ivareta alle barnas behov for å bli sett, veiledet og inkludert i lek og aktivitet.
- ♥ Personalet skal tilrettelegge for læring gjennom lekegruppene. Gjennom lekende læring tilegner barna seg både sosiale ferdigheter og nysgjerrighet, faglig kunnskap og skaperglede.

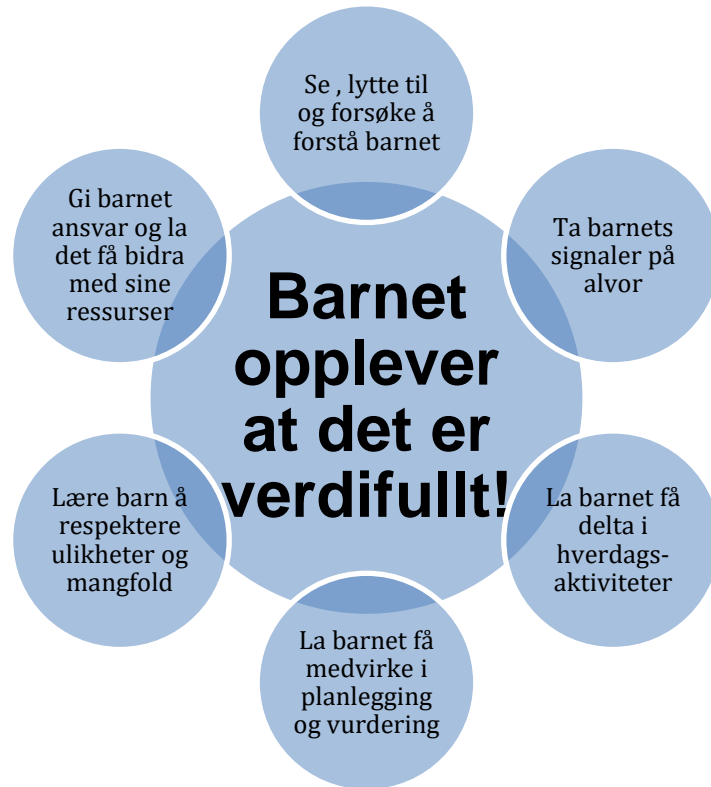
Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barnehageloven §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta (Kunnskapsdepartementet, 2017). For å oppfylle rammeplanens intensjoner kreves det at barnehagepersonalet er lydhøre og anerkjennende i sin kommunikasjon med barna.

For å sikre at formålsparagrafen etterleves, jobber vi aktivt for å skape en sosial arena for lek og læring som setter gode spor hos barna. Vi arbeider for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling. Gjennom lek skal barna erfare, lære, utvikle kunnskap, mestre og utvikle trygghet og empati. Hjerteprogrammet til Læringsverkstedet brukes for å formidle grunnleggende verdier og holdninger. Gjennom å arbeide med verdiplattformen til Læringsverkstedet, årsplan, månedsplaner og dagsrapporter jobber vi for å etterkomme de kravene som stilles til oss som barnehage.

Læringsverkstedet har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing i barnehagen. Hele personalgruppen skal være kjent med denne planen og iverksette tiltak dersom det foreligger mistanke til mobbing, eller vi får kjennskap til at mobbing forekommer. Gjennom aktiv bruk av Hjerteprogrammet, inndeling i smågrupper og aktiviteter som skaper fellesskapsfølelse skal vi ivareta at barna får vennskap og følelsen av å tilhøre en gruppe/fellesskap.

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor er vårt løfte til foreldrene. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer

I Læringsverkstedet Solhellinga skal foresatte bli hørt og tatt på alvor i saker som angår deres barn. Barnehagen legger til rette for foreldresamtaler to ganger i året, hvorav den ene er obligatorisk og den andre frivillig. I disse samtalen snakker vi om barnets utvikling, læring og trivsel. Dersom det er behov for flere samtaler gjennom året, legger vi til rette for det. Gjennom daglig dialog, foreldresamtaler, foreldremøter og brukerundersøkelser gis foreldre en mulighet til å bidra med innspill til barnehagens arbeid med aktivitetene. I løpet av

barnehageåret inviterer vi foreldre og søsken til arrangementer som markerer høytider og merkedager, eller som er deler av prosjekter vi jobber med.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og barnehagens samarbeidsutvalg

Planleggingsdager 2019/2020

Dato	Hva
19.09.19	Planleggingsdag
20.09.19	Planleggingsdag
29.01.20	Planleggingsdag
30.03.20	Planleggingsdag
22.05.20	Planleggingsdag

Vi har totalt 5 planleggingsdager i løpet av barnehageåret. Planleggingsdager brukes til felles kompetanseheving for våre medarbeidere, utvikling av barnehagens pedagogiske innhold, planer, dokumentasjon og evaluering. Barnehagen er stengt på disse dagene.

Overganger

En overgang fører til endringer i barnets rammer og rutiner. Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold til utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

I Læringsverkstedet Solhellinga ønsker vi at foreldrene setter av 14 dager i forbindelse med tilvenning i barnehagen. Tilvenningsfasen for barna som skal begynne i barnehage er veldig individuell, men vi ønsker at foreldrene tilbringer minimum en uke sammen med barnet sitt her hos oss. Uke nummer to ønsker vi at foreldrene er i nærheten og tilgjengelige, men de må ikke være her i barnehagen hele tiden. I tilvenningsperioden har vi et eget foreldrerom hvor foreldrene kan trekke seg litt tilbake mens barna øver seg på å utforske barnehagelivet, som de sakte, men sikkert skal håndtere uten mamma eller pappa tilstede.

Det er viktig å huske på at ingen barn er like, og at vaner og trygghet er viktig for en god tilvenning. For at barnet skal få en trygg oppstart i barnehagen er det viktig med god dialog mellom barnehagen og foreldre/foresatte. Alle får et velkommenbrev, hvor de får informasjon om tilvenningen.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet Solhellinga vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personalet når barnet bytter barnegruppe.

Overgangen fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling er for mange barn og foreldre en milepæl. Ingen barn er like og behovene ved overgangen er derfor individuelle. Vaner, forutsigbarhet og trygghet er viktig for en god tilvenning og noen barn trenger en lengre tilvenning enn andre.

- Foresatte får beskjed om overflytting til stor avdeling så snart vi vurderer det.
- Barnet får mulighet til å besøke sin nye avdeling i forkant.
- Foresatte får mulighet til en foreldresamtale i forbindelse med overgangen til stor avdeling.

Fra barnehage til skole

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen.» (Rammeplan for barnehagen 2017, s 13).

Vi bidrar til et helhetlig læringsløp for hvert enkelt barn med god sammenheng og overgang fra barnehage til skole.

- Tilrettelegger for barn med særskilte behov
- Tilrettelegger for flerspråklige barn.
- Egne opplegg for de eldste barna som gjør det spesielt å være i Superklubben.
- Barnet blir kjent med skolen i god tid før første skoledag.
- Det er sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole.
- Foreldre godkjenner informasjonsoverføring og har mulighet for aktiv medvirkning i denne.
- Lærere i barnehage og skole har overgangssamtale.

Vår pedagogiske virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Månedsplassen blir skrevet hver måned og legges ut på MyKid, som er vår digitale plattform ut mot foreldrene. Her kan foresatte lese og følge med på hva barnehagen jobber med den aktuelle måneden. Det er pedagogisk leder som har ansvaret for at planen ferdigstilles og legges ut, men hele personalet på basen har et felles ansvar for innholdet. Planene utarbeides på bakgrunn av observasjon, samtaler med barna, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjonen skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, erfarer, lærer og gjør i barnehagen, samt vise hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjonsmåter:

- ♥ Bildedokumentasjon (prosessbilder)
- ♥ Dagsrapport og månedsplaner
- ♥ Evalueringsskjema til evaluering av aktiviteter
- ♥ Brukerundersøkelsen

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Systematisk vurdering legger grunnlag for utvikling av barnehagen som en lærende organisasjon.

Det gjøres halvårs evalueringer av det pedagogiske treet og våre måleparametere.

Barnas vurderingsformer:

- * Ytringer gjennom kroppsspråk
- * Spontane verbale/nonverbale ytringer
- * Bildedokumentasjon og samtaler om bildene

Personalets vurderingsformer:

- * Refleksjon over eget arbeid på avdelings- og personalmøter
- * Refleksjon over arbeidet gjennom veiledning
- * Vurdering i forbindelse med månedsplan og pedagogikkevaluering
- * Medarbeiderundersøkelse og medarbeidersamtaler

Foresattes vurderingsformer:

- * Ytringer og tilbakemeldinger til personalet i hverdagen
- * Ytringer på foreldremøter og foreldresamtaler
- * Formelle organer som foreldreråd og samarbeidsutvalg
- * Tilbakemelding på brukerundersøkelser

Våre arbeidsmåter

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø:

Prosjektarbeid – tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses som praksis i barnehagen.

Temaarbeid - styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere

Repetisjon - repetering av innholdet i våre fem fagtema.

Spiralprinsippet – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Sikrer på den måte progresjon.

Digital praksis – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Utøve digital dømmekraft og legge til rette for barnas utforskning.

Vi arbeider med å møte og ivareta barns undring og lærelyst ut fra ulike innfallsvinkler. Vi veksler mellom å arbeide med spennende temaer knyttet til årets gang, tradisjoner og fagtemaer som er planlagt av personalet, til å fordype oss i prosjekter initiert av barna selv.

Temaarbeid innebærer at vi over en periode konsentrerer oss om et bestemt og avgrenset område som personalet har planlagt sammen med barna. Gjennomføringen av planene skal ivareta barnas innspill og medvirkning.

Prosjektarbeid dannes og formes ut fra barnas ideer, interesser og nysgjerrighet. I prosjektene handler det om å få tak i hva barna er opptatt av for deretter å inspirere, motivere og legge til rette for aktiviteter, lek, undring og læring. Å arbeide med prosjekter gir barna og personalet mulighet til å fordype seg og reflektere sammen om et emne. Barna får en unik mulighet til å medvirke i egen hverdag og egne læringsprosesser.

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder.

Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder. Læringsverkstedet har valgt å fortolke og sette rammeplanens syv fagområder sammen til fem fagtemaer. Det bidrar til god organisering og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagtema har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid. Rammeplanens fagområde *Kropp, bevegelse, mat og helse* er en del av selve kjernen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor som del av alle innhold og arbeid med alle våre fem fagtema.

Hjerteprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerteprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom Hjerteprogrammet dannes et godt grunnlag for livsmestring og barna rustes for å tåle livet.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Kreativitet er et viktig fagtema og inngår i store deler av vårt pedagogiske arbeid.

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi, samt nærmiljø og samfunn. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur. Barna får erfaringer og opplevelser med ulike sider av fagtemaet.

Progresjon betyr fremskritt. Dette vil tilpasses til det enkelte barnet og progresjon skal følge barnet. Våre progresjonsplaner beskriver hvordan vi jobber med fagområdene. Fagområdene vil sjelden opptre isolert og flere områder vil ofte være representert samtidig.

Progresjonplanen ligger på hjemmesiden vår: www.laringsverkstedet.no

Et godt måltid

Rammeplanens fagområde **Kropp, bevegelse, mat og helse** er en del av selve stammen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor som del av innhold og arbeid med alle våre fem fagtema.

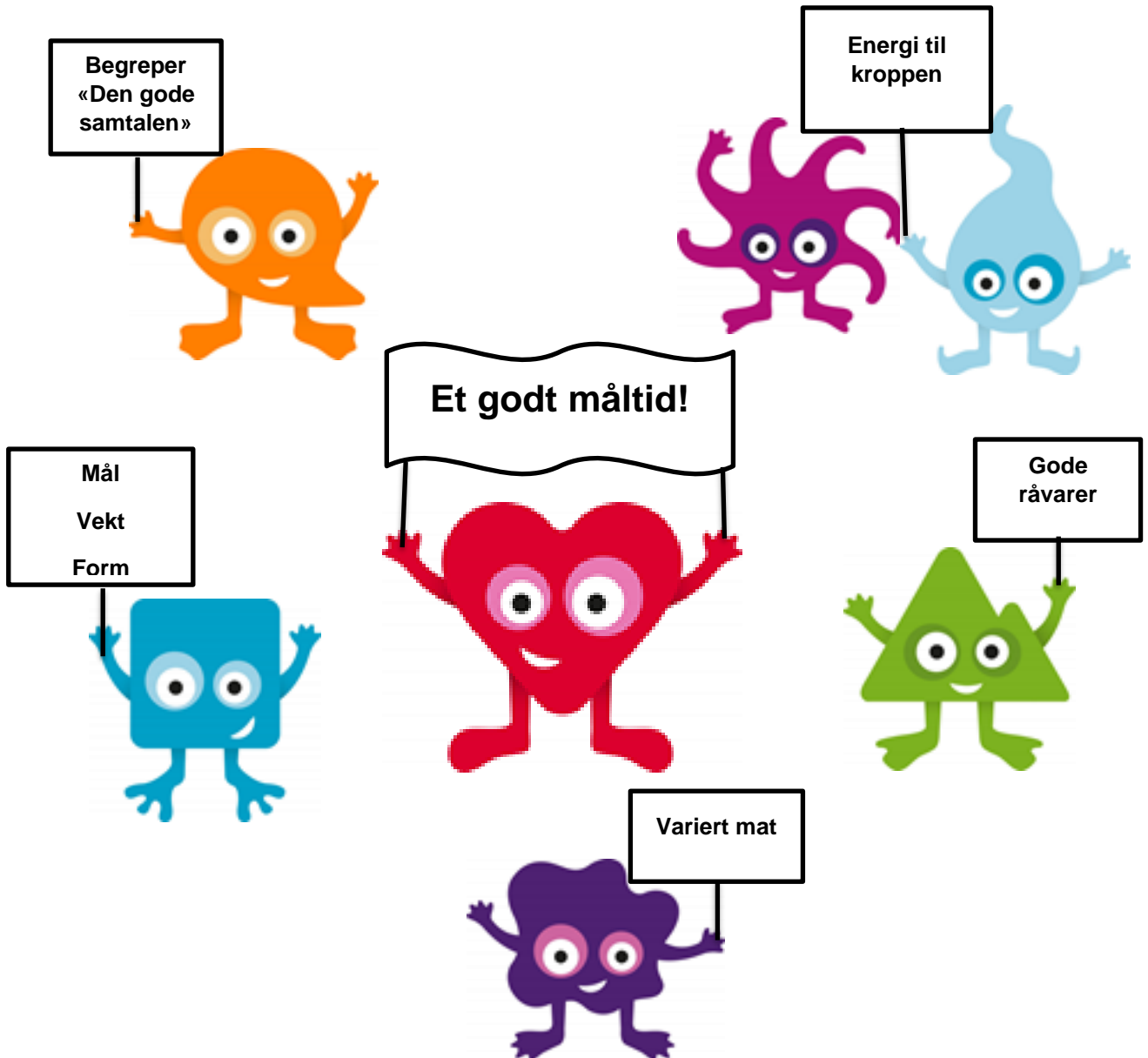
Læringsverkstedets barnehager skal være en arena hvor barn får oppleve matglede og matkultur. Vi har i samarbeid med Ryfylkekokken Frode Selvaag og Arne Brimi utviklet «Et godt måltid». Gjennom «Et godt måltid» har vi også fokus på et sunt og variert kosthold, norsk kulturtradisjon og en hyggelig atmosfære. Barna er aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise, det er en arena for fellesskap, samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av hvert enkelt barns dannelsesprosess og bidrar til utvikling av barnas sosiale kompetanse.

Måltidet er faste rutiner som finner sted hver dag igjennom årene i barnehagen. Dette gir gode muligheter for verdifulle og minnerike øyeblikk.

Et godt måltid i barnehagen skal være en arena for gode opplevelser og gode samtaler, hvor barna opplever ro og tid til å nyte maten og hvor barnehagen skal stimulere utviklingen av språk, lukt- og smaksans, finmotorikk, selvstendighet og samspill.

Det er særlig et godt samspill og gode samtaler som er knyttet til de pedagogiske prinsippene i et godt måltid.

Samhandling og fellesskap er en del av barnets utvikling, og bidrar sterkt til å utvikle den sosiale kompetansen. Barna lærer av å se på hverandre og på de voksne i barnehagen. Personalet er bevisst betydningen måltidet skal ha i barnehagen. Ved å fokusere på å bruke måltidene som en pedagogisk arena for samspill og læring skal barna oppleve at de har betydning, samtidig som de blir vant til samspillet rundt måltidet.

Ifølge rammeplanen skal barnehagen legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

I våre barnehager har vi fokus på måltidet i sin helhet og barna er aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet er for oss en arena for fellesskap og samspill, mestring, fine opplevelser og gode samtaler.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen går tidlig i dialog med foresatte til barnet dette gjelder. Deretter settes det i gang tiltak i barnehagen. Hvis det til tross for tiltak fortsatt er grunn til å tro at barnets behov ikke dekkes innenfor det allmenpedagogiske tilbudet vil vi opplyse foresatte om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Samarbeid med eksterne instanser

For at barn og foresatte skal få et mest mulig helhetlig tilbud til det beste for barns utvikling og oppvekst, krever det også at barnehagen samarbeider med andre tjenester og instanser i kommunen. Ved samarbeid må bestemmelsene om taushets – og opplysningsplikt i barnehageloven og annet regelverk overholdes.

Barnehagemyndigheten i Ullensaker Kommune: Kommunen fører tilsyn med barnehagene i kommunen for å ivareta at regelverk og styringsdokumenter overholdes. De er en rådgivende tjeneste, og det er gjennom kommunen barnehageopptak foregår. Barnehagemyndigheten inviterer også barnehagen i Ullensaker på forskjellige kurs gjennom barnehageåret for å bidra til å øke kompetansen ute i barnehagene.

Grunnskolen: Barnehage og skole har et felles ansvar for at barn kan møte ulikheter med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Dersom barnehagen skal overføre informasjon om enkelt barn skal foresatte samtykke til dette. Nært samarbeid er viktig for barn som har behov for særskilt og tilrettelagt omsorgs og læringsmiljø.

Barneverntjenesten: Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid. Barnehageansatte er ifølge barnehageloven § 22 pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikten ovenfor barnevernet når det er skjellig grunn til å tro at det foreligger vanskjøtsel eller omsorgssvikt.

Helsestasjon: Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. De kan gi råd og veiledning når det gjelder barns grunnleggende behov for blant annet ernæring og søvn. Denne tjenesten er også sentral i kartlegging i barns språk.

PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste): I opplæringsloven §5-7 har PPT ansvar for tilrettelagt spesialpedagogisk hjelp for barn med særskilt behov i barnehagen, samt gi råd og veiledning i barnehagen. Dette er en sakkyndig instans der samtykke fra foresatte må skje før eventuelt videre samarbeid mellom PPT, barnehage og foresatte.

Utdanningsinstitusjoner: Barnehageeiere har plikt til å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar barnehageutdanning.

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2018)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL - Private barnehagers landsforbund](#)